

VV-info

Bestuurlijke informatiebrief aan de Verenigde Vergadering van waterschap Hollandse Delta

Nummer: 2024-33
Datum: 15-11-2024
Onderwerp: **Stand van zaken Veiligheid: Volwassenheidsniveau (Informatieveiligheid en Privacy) en Veiligheidscultuurladder (Mens- en Objectveiligheid), SCL Ladder trede 3 behaald!**

Via deze bestuurlijke informatiebrief informeren wij u over de stand van zaken omtrent veiligheid bij Waterschap Hollandse Delta.

Bestuurlijke besluitvorming

Op 22 juni 2022 is tijdens de besluitvormende VV het [voorstel 'Behalen trede 3 NEN Veiligheidsladder en ambitieniveau 4 volwassenheidsniveau'](#) unaniem goedgekeurd. Dit betekent dat we sinds dit besluit hard werken aan het realiseren van de ambitie volwassenheidsniveau 4 voor AVG (Privacy)/ BIO (kantoorautomatisering en procesautomatisering) en niveau 3 voor de mens- en objectveiligheid. In het bestuursakkoord is dit herbevestigd en hierin wordt gesproken over veiligheid als kernwaarde.

Trede 3 Veiligheidscultuurladder behaald

Het doel voor wat betreft de Veiligheidscultuurladder (SCL) hebben we ondertussen bereikt! Waterschap Hollandse Delta is het eerste waterschap die deze mijlpaal, trede 3 op de ladder, heeft behaald en daar zijn we trots op. De ambitie voor het volwassenheidsniveau van de organisatie op het gebied van gegevensbescherming is nog niet gerealiseerd.

Veiligheidscultuurladder Mens en Objectveiligheid

Tussen de pilaren Mens en Objectveiligheid speelt het stimuleren van een gezonde veiligheidscultuur de verbindende factor. Eerder zijn hierover besluiten genomen in zowel de VV als in het college. Dit leidde toen tot een tweesporen aanpak. Enerzijds verdiende Sluisjesdijk bijzondere aandacht en anderzijds is het bestuurlijk besluit genomen om WSHD breed op de NEN-veiligheidsladder op trede 2 te komen in 2021.

Een belangrijke mijlpaal was de tussentijdse veiligheidscultuur meting in april 2021. Met als resultaat: *'Investeren in veiligheid betalen zich uit'*. WSHD scoorde ruim op trede 2.

Vervolgens is er gestart met een veiligheidsbewustzijns campagne om de aandachtspunten verder te verbeteren. In december 2021 volgde de officiële NEN-audit, waarbij WSHD als eerste waterschap op trede 2 was gecertificeerd.

In juni 2024 is de audit uitgevoerd en daarmee is officieel trede 3 van de veiligheidscultuurladder bereikt!

Tussentijdse verbeterinitiatieven

In 2023-2024 zagen we een positieve trend. Er vindt integratie van veiligheid in diverse bedrijfsaspecten plaats. Een aantal voorbeelden zijn:

- Trede 3 is opgenomen in gunningscriteria bij aanbestedingen, wat hogere veiligheidsnormen impliceert;
- We waarborgen veiligheid in de ontwerpfase en identificeren pro-actiever risico's;
- Specifieke veiligheidsprocessen voor reparaties tonen een pro-actievere aanpak;
- Leidinggevendenden voeren veiligheidsobservaties en audits uit, stimulerend voor een cultuur van continue verbetering;
- De ingebruikname van Veiligwerk, een veiligheidsapplicatie, vergemakkelijkt incident meldingen en verbeteringen;
- Actieve samenwerking met collega waterschappen bevordert kennisdeling en gezamenlijke aanpak van veiligheidskwesties, wat bijdraagt aan WSHD-brede verbetering.

Deze initiatieven demonstreren een groeiende focus op veiligheid binnen de organisatie overstijgend over de afdelingen.

Volwassenheidsniveau Informatieveiligheid en Privacy

De onderwerpen informatieveiligheid en privacy zijn gezamenlijk ondergebracht in het Programma Gegevensbescherming. De onderwerpen kennen veel overeenkomsten, maar er is ook een belangrijk onderscheid. Daar waar informatieveiligheid zich richt op de beschikbaarheid, integriteit (juistheid) en vertrouwelijkheid van alle informatie, richt privacy zich op de verantwoorde omgang met persoonsgegevens.

Volwassenheidsniveaus

Er worden vijf volwassenheidsniveaus¹ onderscheiden waarop organisaties gegevensbescherming hebben ingebed in hun processen. Dit varieert grofweg van geen of versnipperde aandacht (informeel) voor gegevensbescherming, tot perfecte organisatie brede beheersing en benutting van gegevensbescherming (geoptimaliseerd).

Huidige status volwassenheidsniveaus

Eind 2021 is in opdracht van het Waterschapshuis een sectorale volwassenheidsmeting uitgevoerd om de uitgangspositie in volwassenheid (nulmeting) bij alle waterschappen te meten. Eind 2023 is deze volwassenheidsmeting nogmaals uitgevoerd met als opdracht om per waterschap de voortgang te meten en aanbevelingen te doen om uiteindelijk te groeien naar volwassenheidsniveau 4.

In onderstaande tabel worden de scores van de laatste sectorale audit weergegeven:

Qua volwassenheid scoort Waterschap Hollandse Delta gemiddeld onder het niveau volwassenheid 3.

1. Het waterschap scoort een 2,3 voor haar managementsysteem informatieveiligheid (KA en PA).
2. Het waterschap scoort qua volwassenheid onder het streefniveau, voor de beveiliging van haar kantoor automatisering (2,4). Voor de beveiliging van haar proces automatisering scoort het waterschap een 2,3.
3. Het management systeem voor privacy scoort qua volwassenheid 2,3.
4. Het waterschap scoort een 3,0 voor privacy.

In 2023 is de groei minder snel gegaan dan verwacht. Bepaalde werkzaamheden konden, door capaciteitsproblemen, niet worden uitgevoerd of op een later moment dan gepland. Op onderdelen is het risico niet gedaald en in een aantal gevallen licht gestegen. De ambitie om voor eind 2024 te voldoen aan volwassenheidsniveau 4 zal niet worden gehaald. Daarom is bijgestuurd waarbij de verwachting is dat we eind 2025 de ambitie wel waar kunnen maken.

Gegevensbescherming is een verantwoordelijkheid van het gehele waterschap. Permanente aandacht blijft nodig voor de risico's die verdergaande technologische en maatschappelijke ontwikkelingen brengen.

Toezicht

Vanuit wet- en regelgeving komt er een meer prominente rol met betrekking tot het houden van toezicht op het stelsel van (informatie)beveiliging en veiligheid voor het dagelijks bestuur. Deze aanpassingen worden komende periode verder uitgewerkt in samenspraak met de organisatie.

Conclusie en vervolg

Uit de recente rapporten blijkt dat waterschap Hollandse Delta vooruitgang heeft geboekt in integrale veiligheid en dat verdere inspanningen nodig zijn en blijven. Hoewel er beperkte groei is in het volwassenheidsniveau van informatieveiligheid en privacy, is het behalen van niveau 4 in 2024 niet realistisch en zullen we deze tijdstermijn bijstellen naar 2025.

Waterschap Hollandse Delta is het eerste waterschap dat de gehele organisatie op trede 3 van de veiligheidscultuurladder weet te certificeren. Dit is een enorme prestatie. De organisatie blijft inzetten op versterking van gegevensbescherming en het veiligheidsbewustzijn in de breedste zin van het woord. Later dit jaar komt het college terug bij de VV met nadere informatie over het vervolg van de veiligheidscultuurladder en het volwassenheidsniveau.

¹ CIP model is gehanteerd voor de volwassenheidsmeting. <https://www.cip-overheid.nl/>